

קידושין ע-ב

עניין: ועמד כמריבי כהן

מהר"ל ח"א

ועוד כי אמרו ג"כ במסכת ביצה (כ"ה ב') ג' עזים, ישראל עזים שבאומות והכהן בישראל כערך ישראל אל האומות, וכמו שישראל הם העזים באומות כך הכהן עז בישראל, והטעם כי כל הנוטה אל החומר הוא מתפעל ואינו עז, ישראל אשר הם נבדלים מן החומר יש בהם כח עזות כמו האש שהוא פועל בתוקף, ולכך אמר שם (בביצה) דתיהם של אלו אש, וכן הכהנים בישראל שהם עוד [יותר] קדושים, הם עוד יותר רחוקים מן החומר, ולפיכך יש בהם עזות מצח יותר, ואינם מתפעלים משום אדם כדרך העז שאינו מתפעל אבל פועל, ופי' ראשון עיקר כאשר תבין מדת הכהנים, אשר רמז בזה שאמר כל כהן שיש בו עזות מצח כי מדת הכהן קרוב אל העזות.

כל כהן שיש לו עזות מצח אל תהרהר אחריו, וקשיא מאי שנא כהן מן אחר, דמשמע שאל תהרהר אחריו כי רגיל בהם העזות, יש מפרשים דאמרינן בפרק אין דורשין (חגיג' י"ג ב') תתקע"ד דורות שקמטו להבראות קודם שנתנה תורה [דכתיב] אשר קמטו

בלא עת והקב"ה שתלם בכל דור והן הן עזי פנים שבדור כדאיתא בפרק אין דורשין (שם) והקב"ה ברא אותם הדורות כהנים, שאם לא היו כהנים לא היה אפשר להתקיים העולם מפני עזות שלהם, וכהן ראוי להיות עליו ציץ והציץ הוא מכפר על עזות מצח ומסלק העזות ומכפר עליו, ובשביל כך יש קיום לעולם, ולכך אמר כל כהן שיש בו עזות מצח ולא אמר עזות פנים.

אמנם עיקר פירושו, כי ישראל נמשלים כאלו היה איש אחד, וכמו שיש לאדם אברים מתחלפי', יש אברים חשובים ויש פחותים כך יש באומה ישראל מדריגות מתחלפות, המלך שבהם דומה ללב שהוא מלך האברים, העינים הם סנהדרין כדכתיב (במדבר ט"ו) ואם מעיני העדה נעשתה לשגגה וגו' אלו סנהדרין, והכהנים הם כנגד המוח עם המצח, אשר שם הנשמה הטהורה כנגד הכהנים שהם קדושים וטהורים, ובמוח השכל וזהו מדריגת הכהנים דכתיב (דברים ל"ג) יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל, ולפיכך כל כהן שיש בו עזות מצח (אינו מהם) [אל תהרהר אחריו] כי כאשר מקבל הכהן דבר מה מן העזות הוא עזות מצח לגמרי, כי כל כח שלהם הוא המצח עם המוח והוא מקבל העזות.

כתב סופר פרשת פנחס

לכן אמר לו סכני כותן לו את צריתי שלום וסיחה לו ולזרעו אחריו, כ"ל לפס' עפ"י וזה שפסחתי ואמר חז"ל ופסי וזה צרכת שלום אחר צרכת כהנים שצרכתו של הקצ"ה שלום, וכל לצלח יותר כי הנה אעזר חז"ל כהנים רגזים דכתיב וענוך כוהני כהן, וי"ל שנתן ה' סגולה צעצעם להיות שהם מורי החורב ונחלי ונכסגי ישראלי, ולכיים להיות כוהג נשיאחם צרוע ולזכוק וזה צחלונדיס, וזי שאין צו כעס אינו ראוי לזה, לכן כותן ה' צעצעם להיותם רגזים וכעסנים שיכעסו וירעסו על עוצרי כלון ה' ולא יח' שותקים ככ"ל, אלא כגד זה ח"ו שיצאו למחלוקת צווקס שאין לזכר לעבודה ה' כיון שצעצעם כך ולכן לכיים צרכת שלום, ואח"ל ואכי אצרכס הקצ"ה ונצרך לכח' וסייני סיס שלום שצרכתן שלום כיון שהם רגזים לכיים לצרכת שלום וכח"ל ולפי"ז י"ל אחר סקאל פנחס לאלקיו וסי' צו מזה קנאה יותר וכל ישראלי ה' לזכר צרכת שלום שלא ילגח מזה ז' ומחלוקה ח"ו וסיחה לו ולזרעו אחריו צריח כהונה עולם סיהיו תמיד שוואי מחורס גודרי גדר ועעסנים רעעים ולכיי' לרתיחות וגם לצריח שלום וסיהיס לריכיס להדלי וק"ס: